

Motivācijas programmas realizācija Sociālās integrācijas valsts aģentūrā

personām ar invaliditāti vai prognozējamo invaliditāti

Katarina Krumpļevska,
Profesionālās rehabilitācijas
atbalsta nodaļas psiholoģe

Motivācija:

- ir pamudinājums, ierosme, kas rosina darboties, lai sasniegtu izvirzīto mērķi;

- nosaka:
 - 1) aktivitātes izvēli;
 - 2) darbības intensitāti;
 - 3) darbības noturīgumu;
 - 4) darbības izpildes kvalitāti.

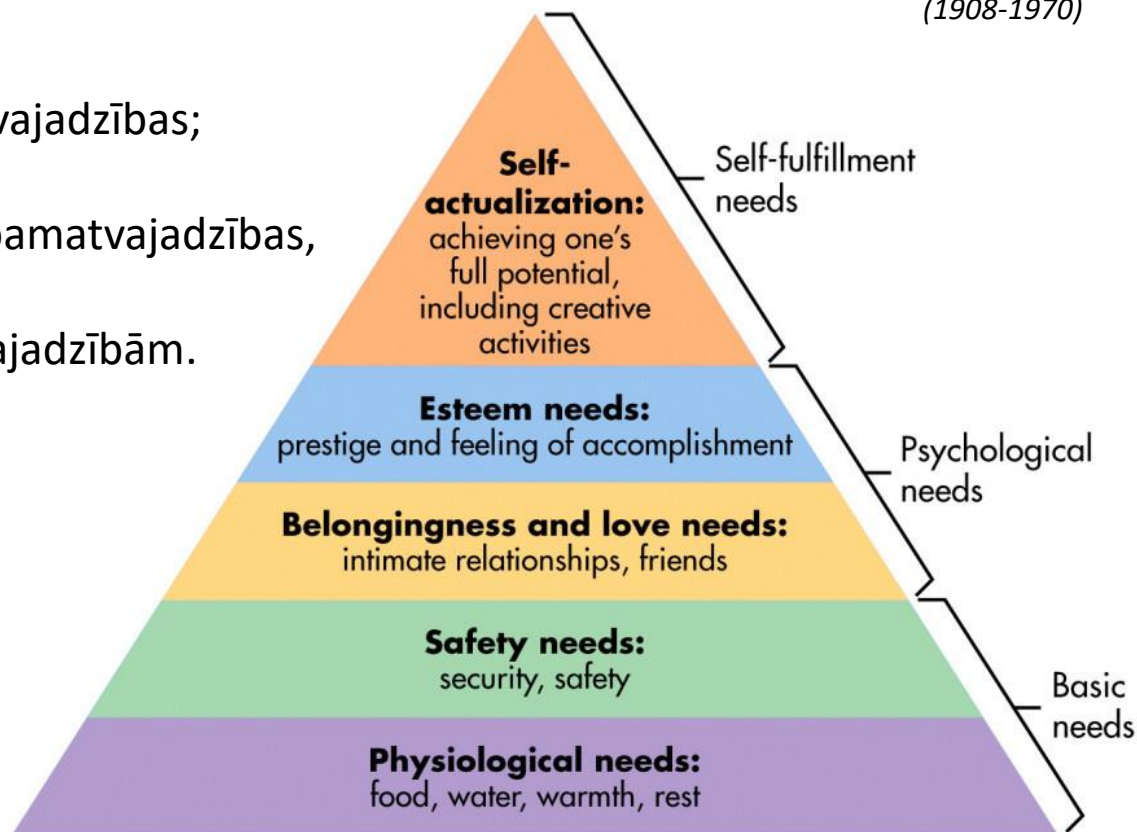
Humānistiskā teorija

Abraham Maslovs
(1908-1970)

Maslova vajadzību hierarhija (1943.g.)

- ✓ Darbības apmierina noteiktas vajadzības;
- ✓ Cilvēki ir motivēti apmierināt pamatvajadzības, pirms pāriet pievēršas citām vajadzībām.

Seligmana PERMA izaugsmes modelis (2011)

1. Pozitīvas emocijas
2. Iesaistīšanās darot
3. Pozitīvas attiecības
4. Jēga un mērķi
5. Sasniegumi

Kā ietekmēt motivāciju mācību iestādē?

Iekšējā motivācija	Ārējā motivācija
<ul style="list-style-type: none">• Paskaidrot un parādīt, kāpēc apgūt konkrētu saturu vai prasmi ir svarīgi;• Ļaut izglītojamajiem izvēlēties mācību mērķus un izvirzīt uzdevumus;• Radīt un uzturēt zinātkāri;• Izvirzīt mācību mērķus;• Pielāgot mācības izglītojamo vajadzībām;• Palīdzēt izglītojamajam definēt reālus, sasniedzamus rezultātus.	<ul style="list-style-type: none">• Sniegt skaidras ekspektācijas;• Sniegt korektu atgriezenisko saiti;• Novērtēt sasniegto;• Dot iespēju mācīties no labas prakses piemēriem;• Dot iespēju iesaistīties sociāli aktīvā mācību procesā.

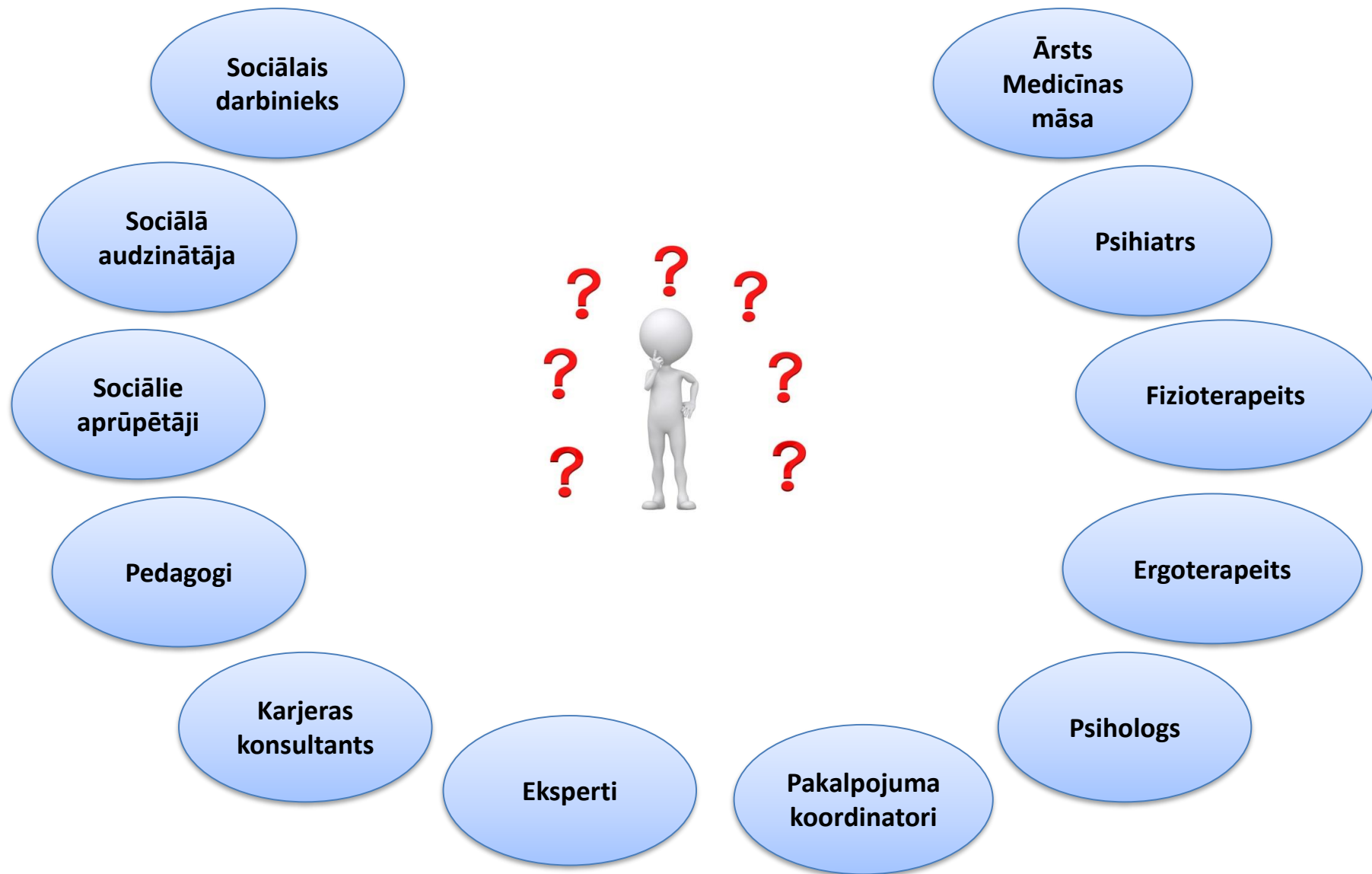

Sociālās integrācijas
valsts aģentūra

Motivācijas programmas mērķis – Jūrmalas profesionālās vidusskolas (turpmāk - JPV) un SIVA Koledžas mācību vides veidošana, kurā izglītojamais var sevi mērķtiecīgi attīstīt, sadarbojoties ar profesionālās piemērotības noteikšanas (turpmāk - PPN) speciālistiem, profesionālās rehabilitācijas pakalpojuma speciālistiem, JPV un Koledžas darbiniekiem.

Multidisciplāra komanda

Motivācijas programmas īstenošanas posmi

1. posms

Pirms iebrukšanas

2. posms

PPN periods

3. posms

Mācību periods

Grupu nodarbības

Posms	Nodarbību tēmas	Plānotais sasniedzamais rezultāts
PPN periods	<i>Motivācijas un identitātes meklējumi</i>	<ul style="list-style-type: none">✓ Saņem atbalstu, uzmanību un iedrošinājumu.✓ Tiek uzklauts, saprasts un pieņemts.✓ Saņem informāciju.
Mācību periods	<i>Iepazīšanās un sevis apzināšanās</i>	<ul style="list-style-type: none">✓ Atpazīst savas emocijas un pārdzīvojumus.✓ Vēro sevi, apzinās savas spējas un prasmes.
	<i>Vajadzības un motivācija</i>	<ul style="list-style-type: none">✓ Izprot, ka cilvēkiem ir dažādas vajadzības.✓ Izprot dažādus motivācijas veidus.✓ Nosaka savas vajadzības, motīvus un spējas.
	<i>Mērķi un risinājumi</i>	<ul style="list-style-type: none">✓ Apzinās mērķa vērtību.✓ Izstrādā plānu mērķa sasniegšanai.✓ Apzinās, kā mērķus varētu realizēt.
	<i>Brīvība, robežas un atbildība</i>	<ul style="list-style-type: none">✓ Apzinās, ko nozīmē būt atbildīgam un kā ievērot robežas.
	<i>Konfliktu risināšana</i>	<ul style="list-style-type: none">✓ Apzinās konfliktu esamību un mācās tās izprast.
	<i>Dusmas – kā ar tām tikt galā?</i>	<ul style="list-style-type: none">✓ Apzinās, kā mazināt dusmas.
	<i>Savstarpējās attiecības</i>	<ul style="list-style-type: none">✓ Veido attiecības ar citiem, pamatojoties uz cieņu, sapratni un draudzīgumu.✓ Mācās panākt vienošanos.
	<i>Uztvere</i>	<ul style="list-style-type: none">✓ Mācās izvērtēt situāciju.
	<i>Pieņemšana un piedošana</i>	<ul style="list-style-type: none">✓ Izprot, kā lūgt piedošānu un samierināties ar situāciju.
	<i>Kā rīkoties ar laiku?</i>	<ul style="list-style-type: none">✓ Prot novērtēt, kā tiek plānots laiks.✓ Apzinās, kā panākt vēlamās izmaiņas sevī.

Darba gaita

- Mācību gada sākumā vizītes pie katras grupas, audzēkņi tiek iepazīstināti ar:
 - psihologa sniegtajiem pakalpojumiem;
 - tiek organizēta ievadnodarbība (grupas aplis);
 - audzēkņi veido kolāžu, kas reprezentē viņu personības;
- Audzēkņiem, ja viņi to vēlas, ir iespēja saņemt individuālas konsultācijas;
- Ja rodas konflikti vai problēmsituācijas, tad audzēkņi var saņemt individuālas vai grupas konsultācijas.

Darba gaita

- Noslēdzošajā nodarbībā pirms prakses tiek izvērtētas:
 - iegūtās prasmes;
 - motivācija;
- Tiek analizētas vajadzības, mērķi, vēlmes, ekspektācijas;
- Tiek noteikts, kas ir izdarīts un kas vēl ir jādara.

Secinājumi

- Realizējot motivācijas programmu, audzēkņiem tiek sniegts:
 - atbalsts ikdienas un sarežģītās situācijās;
 - iespēja analizēt savas vēlmes, motivāciju un vajadzības;
 - iespēja domāt par izvirzītajiem mērķiem;
 - apzināties savu mērķu realizācijas stratēģijas;
- Iespēju mazināt psiholoģisko spriedzi – tiek sniegta iespēja būt aktīvi uz klausītam;
- Iespēja attīstīt saskarsmes prasmes, iesaistoties pilnvērtīgā, analītiskā komunikācijā;
- Audzēkņiem ir iespēja mācīties izvirzīt īstermiņā sasniedzamus mērķus, kas dod iespēju plānot savu profesionālo nākotni – perspektīvā (iespēju robežās) atrodot savu vietu darba tirgū.

Literatūra

1. Franken, R. (2006). *Human motivation (6th ed.)*. Florence, KY: Wadsworth.
2. Huitt, W. (2011). *Motivation to learn: An overview*. *Educational Psychology Interactive*.
3. Kern, M. L., Waters, L.E., Adler, A., & White, M.A. (2014). *A Multidimensional approach to measuring well-being in students: Application of the PERMA framework*.
4. Kleinginna, P. & Kleinginna A. (1981). *A categorized list of motivation definitions, with suggestions for a consensual definition*. *Motivation and Emotion*, 5, 263-291.
5. Maslow, A. (1954). *Motivation and personality*. New York: Harper.
6. Seligman, M. (2011). *Flourish: A visionary new understanding of happiness and well-being*. New York: Free Press.
7. Stenberg, R. (1994). *In search of the human mind*. New York: Harcourt Brace.
8. Stipek, D. (1988). *Motivation to learn: From theory to practice*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.

Sociālās integrācijas
valsts aģentūra

Paldies par uzmanību!

Sociālās integrācijas valsts aģentūra
Skolas iela 61/68, Jūrmala, Latvija, LV-2015

Katarina Krumpļevska
Profesionālās rehabilitācijas atbalsta nodaļas psihologs
Tālr. +371 27083832
Epasts: Katarina.Krumpļevska@siva.gov.lv